

КОНУРЕТОСПРОМОЖНІСТЬ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

к.е.н., доцент Степаненко В.О.

Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

Згідно світового досвіду, найбільш ефективний напрям розвитку транспортного сектору України може бути реалізований шляхом формування транспортно-логістичної системи країни, що забезпечувала б взаємодію всіх учасників транспортно-розподільчого процесу в організаційно-економічному, технічному, технологічному та інформаційному аспектах під час руху вантажних потоків, а також дає змогу зайняти конкурентоспроможні позиції на міжнародних ринках транспортно-логістичних послуг. Це зумовлює необхідність вдосконалення транзитного потенціалу України, а також визначення нових методів його реалізації.

Україна активно включається у світові суспільно-економічні процеси: приєдналася до Світової організації торгівлі, стратегічною метою визнано отримання асоційованого членства у Європейському Союзі. Тому, транспорт, як інфраструктурна галузь, має розвиватися випереджальними темпами з метою сприяння швидкому економічному та соціальному розвитку країни та її участі у міжнародному поділі праці.

Насамперед, транспортно-логістична система – це інтегрована багаторівнева та багатофункціональна сукупність суб'єктів транспортно-логістичної діяльності та об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури країни, що взаємодіють між собою з метою оптимізації руху вантажопотоків за мінімальних витрат на максимально вигідних умовах, та забезпечує якісне надання транспортно-логістичних послуг. На створення ефективної транспортно-логістичної системи безпосередньо впливають: міжнародне та національне регулювання перевезення вантажів, фінансова система країни, ринкова інфраструктура, природно-ресурсний потенціал країни, ринок споживачів транспортно-логістичних послуг [1].

Структура транспортно-логістичної системи України має складатися із сукупності взаємопов'язаних елементів взаємодії на регіональних та локальних рівнях. Як головні елементи системи можна виокремити об'єкти транспортної інфраструктури, регіональні розподільчі центри (термінальні комплекси, логістичні транспортно-розподільчі центри), логістичні посередники (експедитори, власники терміналів, товарних та митних складів, агенти) та забезпечувальні підсистеми (інформаційна, фінансова, нормативно-правова, науково-технічне та кадрове забезпечення).

На жаль, на сьогоднішній час національна економіка знаходиться в стані руйнації, що викликане недбалим господарюванням. Головною метою при забезпеченні сталого розвитку національної економіки має бути раціоналізація її участі у міжнародному і регіональному поділі праці та оптимізація внутрішніх складових економічної системи при протидії впливу зовнішніх загроз. А саме, потрібно створити таку виробничо-технологічну структуру національної економіки, яка б була спроможна забезпечити розвиток провідних виробництв національного господарства та водночас швидко реагувати на зовнішні і внутрішні негативні чинники.

Слід зазначити, що нові конкурентні умови світової економіки формуються під впливом глобалізаційних процесів, що зумовлює потребу у створенні конкурентоспроможного національного продукту та стабілізації національної

економіки. Це неможливо без тісної взаємодії логістичних елементів економічної системи, головними з яких є виробництво та транспортування, адже формування конкурентоспроможної національної економіки має базуватися на органічному поєднанні всіх елементів логістичної системи для найкращого задоволення потреб всіх її учасників.

Головними складовими транспортно-логістичних систем є транспортна та логістична інфраструктури, що забезпечують ефективне функціонування всіх об'єктів національного господарства. Принципами формування таких систем є раціональність, доступність, інформаційність, інтеграційність, цілісність, багаторівневність, адаптивність. Саме принципи формують функції транспортно-логістичних систем. Серед них такі – комунікативність, системність, наукоємність, прагнення до постійного вдосконалення й оновлення та ін.

Дослідження функцій та принципів транспортно-логістичних систем дає можливість сформулювати її основні характеристики, які й визначають її вплив на стійкий розвиток економіки через підприємства, транспортно-логістичні центри, індустріальні парки логістичні кластери. Формування та розвиток транспортно-логістичних систем виступає індикатором рівня розвитку національного господарства за рахунок стійкості та адаптації до всіх змін, при цьому формуючи конкурентоспроможність своєї економічної системи [2].

В сучасних умовах головною метою діяльності підприємства є мінімізація витрат, а також отримання максимальної вигоди. Так, скорочення витрат клієнтів-користувачів транспортних послуг виражається в зменшенні транспортної складової в ціні продукції, раціоналізації використання перевізних ресурсів партнерів, що забезпечують доставку вантажів, в отриманні транспортними підприємствами додаткових доходів. Цілком зрозуміло, що однією з найважливіших цілей застосування логістики є отримання комерційної вигоди за рахунок розробки та організації оптимальних схем доставки вантажів усіма видами транспорту.

Так як Україна відіграє важливу роль у забезпеченні міжнародного транзиту, основною задачею підвищення конкурентоспроможності транспортно-логістичної системи є:

- узгодженість роботи вантажного, пасажирського секторів із забезпеченими інфраструктурними господарствами в умовах реформаційного розмежування за організаційними, технологічними, інформаційними та фінансовими аспектами;
- наявність та постійне оновлення інформації за загальними логістичними витратами і як наслідок зниження ступеня управління ними;
- оновлення матеріально-технічної бази транспорту;
- посилення інформатизації;
- якісного поліпшення транспортно-логістичної інфраструктури України;
- розширення внутрішнього ринку транспортно-логістичних послуг;
- підвищення ефективності транспортних перевезень;
- розбудови транспортно-логістичної і митної інфраструктури;
- вдосконалення митно-тарифної та інвестиційної політики.

Література: 1. Брагінський В. В. Розвиток транспортно-логістичної системи як форма реалізації транзитного потенціалу України / В. В. Брагінський // Державне управління: теорія і практика. — 2011. — № 2 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/index.htm>. 2. Каличева Н.Є. Логістичні підходи, як основа раціональної організації виробничого процесу на підприємстві/ Н.Є. Каличева , В.О. Маслова// Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник науково-практичних статей. – Харків: УкрДАЗТ, 2014. - № 47. - С. 83 - 86.